

เอกสารทางวิชาการ

เรื่อง

แนวทางการดำเนินงานด้านอาสาศัมครของกระทรวงแรงงาน
ในจังหวัดชลบุรี

โดย

นางยุวรี สัตยพานิช

นักวิชาการแรงงาน 6 ว สำนักงานแรงงานจังหวัดชลบุรี

เพื่อเสนอขอรับการแต่งตั้งในตำแหน่งนักวิชาการแรงงาน 7 ว
สำนักงานแรงงานจังหวัดชลบุรี

ว 12.05.6
8442u
2548
9.1

หนังสือกระทรวงแรงงาน

10612

แนวทางการดำเนินงานด้าน

๗ ๕ ๑๖๗

คำนำ

กระทรวงแรงงาน ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานด้านอาสาศักดิ์ เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาด้านแรงงาน การสร้างงานและการพัฒนาฝีมือแรงงาน ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ ปี 2540 มาตรา 76 ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน การดำเนินงานด้านอาสาศักดิ์แรงงานนี้ กระทรวงแรงงานริเริ่มดำเนินการขึ้นมา ภายใต้ระเบียบกระทรวงแรงงานว่าด้วยอาสาศักดิ์แรงงาน พ.ศ. 2547 ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานลงนามเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2547 ซึ่งจะมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด 90 วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว

ในระหว่างรอการใช้บังคับระเบียบดังกล่าว ผู้เขียนซึ่งดำรงตำแหน่งนักวิชาการแรงงาน 66 สำนักงานแรงงานจังหวัดชลบุรี มีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องอาสาศักดิ์แรงงาน ได้จัดทำแนวทางการดำเนินงานด้านอาสาศักดิ์ของกระทรวงแรงงานในจังหวัดชลบุรีฉบับนี้ขึ้นมา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานด้านอาสาศักดิ์แรงงาน ของสำนักงานแรงงานจังหวัดชลบุรี ด้วยการใช้วิธีการศึกษาแบบอย่างที่ดี (Best Practice) โดยศึกษาวิเคราะห์การดำเนินงานด้านอาสาศักดิ์ของกรมการพัฒนาชุมชนและกระทรวงสาธารณสุขที่มีประสบการณ์ในการดำเนินงานด้านอาสาศักดิ์มาก่อนช้านาน และตั้งเคราะห์มาเป็นแนวทางการดำเนินงานด้านอาสาศักดิ์แรงงาน ของสำนักงานแรงงานจังหวัดชลบุรี ผู้เขียนคาดหวังว่าด้วยเอกสารแนวทางการดำเนินงานด้านอาสาศักดิ์ของกระทรวงแรงงานฉบับนี้ จะช่วยให้สำนักงานแรงงานจังหวัดชลบุรี สามารถดำเนินงานด้านอาสาศักดิ์แรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คอบสนองนโยบายของกระทรวงแรงงาน ส่งผลให้ประชาชนและผู้ใช้แรงงานในจังหวัดชลบุรีได้รับบริการที่เป็นภารกิจของกระทรวงแรงงานอย่างทั่วถึงยิ่งขึ้น

ยุวรี สัตยพานิช

เมษายน 2548

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
สารบัญตาราง	
บทที่ 1 บทนำ	1
- ความสำคัญของปัญหา	1
- วัตถุประสงค์	2
- ขอบเขตการศึกษา	2
- นิยามศัพท์ปฏิบัติการ - <i>พว</i>	2
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
- แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานอาสาสมัคร	4
- แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	4
- แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ	6
- แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลกับการทำงาน	8
- แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานอาสาพัฒนาชุมชน	10
- แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	11
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
- กรอบแนวคิดในการศึกษา	12
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	13
- ขั้นตอนและวิธีดำเนินการ	13
- ขั้นตอนแรก ศึกษาแบบอย่างที่ดี (Best practice) ของกรมการพัฒนาชุมชนและกระทรวงสาธารณสุข	13
- ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	13
- การสุ่มตัวอย่าง	13
- การจัดเก็บและรวบรวมข้อมูล	14
- การวิเคราะห์และการแปลผลข้อมูล	14
- ขั้นตอนที่สอง จัดทำแนวทางการดำเนินงานด้านอาสาสมัครของกระทรวงแรงงาน	14

บทที่ 4 ผลการศึกษา	15
- ผลการศึกษาการดำเนินงานอาสาสมัครของกรมการพัฒนาชุมชนและ กระทรวงสาธารณสุข	15
- ผลการศึกษาจากเอกสารแนวทางการดำเนินงานอาสาพัฒนาชุมชน	15
- ผลการศึกษาจากเอกสารแนวทางการดำเนินงาน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	19
- ผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์เชิงลึก เจ้าหน้าที่ระดับบริหาร/ผู้เชี่ยวชาญ ระดับจังหวัดของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดชลบุรี	22
- ผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์เชิงลึก เจ้าหน้าที่ระดับบริหาร/ผู้เชี่ยวชาญ ระดับจังหวัดของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชลบุรี	23
- ผลการศึกษาจากการสำรวจความเห็นเจ้าหน้าที่บริหารระดับอำเภอ และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติระดับตำบลของทั้งสองหน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่ ในพื้นที่จังหวัดชลบุรี	25
- ผลการศึกษาจากการจัดสนทนากลุ่มผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน/ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในพื้นที่จังหวัดชลบุรี ที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน	32
- การจัดทำแนวทางการดำเนินงานด้านอาสาสมัครของกระทรวงแรงงาน ในจังหวัดชลบุรี	38
บทที่ 5 สรุปและเสนอแนะ	43
- สรุป	43
- ข้อเสนอแนะ	43
- ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	44
- ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ	44
บรรณานุกรม	45
ภาคผนวก	47
- แบบสัมภาษณ์นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดชลบุรีฯ	48
- แบบสัมภาษณ์พัฒนาการจังหวัดชลบุรีฯ	49
- แบบสอบถามเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุข	50
- แบบสอบถามเจ้าหน้าที่กรมการพัฒนาชุมชน	53
- แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group) กับผู้นำ อช. และ อสม.	56
- รายชื่ออาสาสมัครที่มาร่วมสนทนากลุ่ม(Focus Group)	57

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	26
ตารางที่ 2	แสดงจำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่จำแนกตาม แนวทางที่ใช้ในการคัดเลือกอาสาสมัคร	27
ตารางที่ 3	แสดงจำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่จำแนกตาม วิธีเตรียมความพร้อมให้อาสาสมัครก่อนการปฏิบัติงาน	28
ตารางที่ 4	แสดงจำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่จำแนกตาม วิธีให้การสนับสนุนแก่อาสาสมัครในระหว่างการปฏิบัติงาน	29
ตารางที่ 5	แสดงจำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่จำแนกตาม ความเห็นต่อปัจจัยแห่งความสำเร็จในการดำเนินงานอาสาสมัคร	31
ตารางที่ 6	แสดงการดำเนินงานอาสาพัฒนาชุมชนและการดำเนินงานอาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กับแนวทางการดำเนินงานด้านอาสาสมัคร ของกระทรวงแรงงาน	41